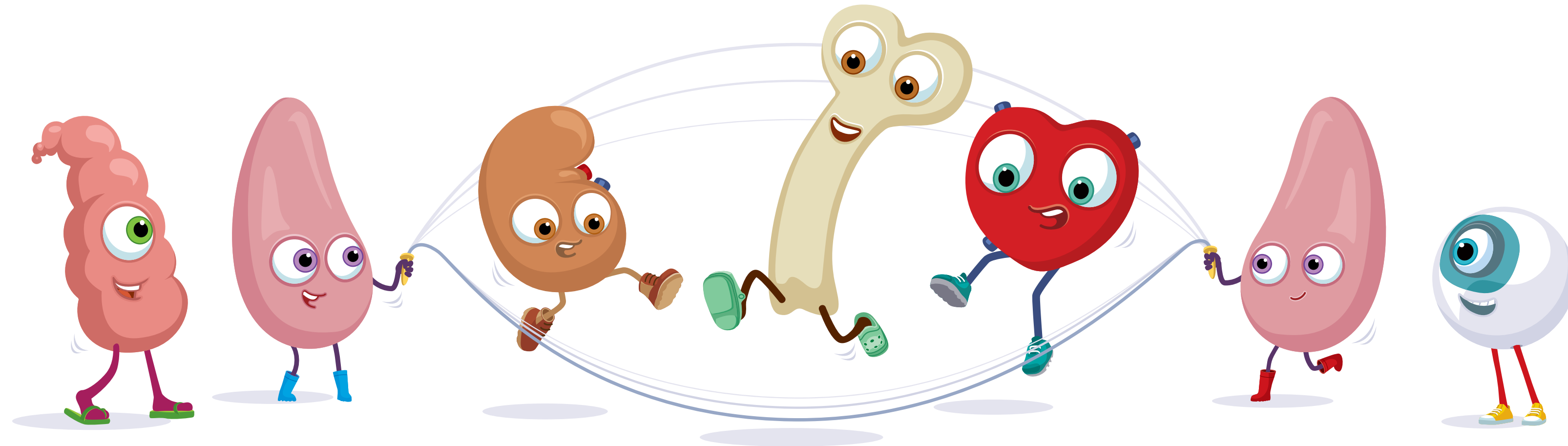

Οι
ΟΡΓΑΝΟΥΛΗΔΕΣ^{TM}

ΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΥΠΟ ΤΗΝ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΑΙΓΙΔΑ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ
ΜΕΤΑΜΟΣΧΕΥΣΕΩΝ ΚΑΙ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΥΓΕΙΑΣ, ΜΕ ΤΗΝ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΤΟΥ ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ ΩΝΑΣΗ

**ONASSIS
FOUNDATION**

ΟΔΗΓΟΣ ΓΙΑ ΤΗ ΒΑΣΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΜΕΤΑΜΟΣΧΕΥΣΗ

ΣΤΟΧΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

ΓΝΩΡΙΜΙΑ ΜΕ ΤΑ ΟΡΓΑΝΑ

Ζητήστε από τους μαθητές σας να δουν αυτά τα μέρη του σώματος και ρωτήστε τους: «Ποια φαντάζεστε ότι είναι η μοναδικότητα του κάθε οργάνου από αυτά;».

Ενθαρρύνετε τους μαθητές να εξηγήσουν την απάντησή τους.

Ορισμένα ενδεικτικά παραδείγματα:

- Οι πνεύμονες είναι οι μόνοι που μπορούν να κάνουν το σώμα να αναπνέει.
- Ο μυελός των οστών είναι σαν ζελέ (αλλού) ενώ τα άλλα όργανα είναι στερεά.
- Το μάτι είναι το μόνο ορατό σε κάποιον που μας κοιτάει (ενώ δεν μπορεί να δει τους πνεύμονές μας, το ήπαρ ή τον μυελό των οστών).

Εξηγήστε πως το κοινό στοιχείο (σχεδόν!) όλων αυτών των χαρακτήρων είναι πως αντιπροσωπεύουν ένα ξεχωριστό μέρος του σώματος που ονομάζεται όργανο.

Ένα όργανο είναι μια ομάδα από διαφορετικούς ιστούς που συνεργάζονται για μια συγκεκριμένη δουλειά.

Κάθε όργανο στο σώμα μας έχει μια συγκεκριμένη δουλειά και μας βοηθά να παραμένουμε χαρούμενοι και υγιείς.

Αυτό που διαφέρει πιο πολύ είναι ο μυελός των οστών, γιατί δεν είναι όργανο, είναι μόνος του ιστός (ιστός = ένα σύνολο κυττάρων με παρόμοια μορφή και λειτουργία, τα οποία συνδέονται και συνεργάζονται για την πραγματοποίηση της ίδιας λειτουργίας).

Ρωτήστε τα παιδιά αν μπορούν να σκεφτούν άλλα όργανα του σώματος (π.χ. τον εγκέφαλο, το στομάχι, τα σπλάχνα ή το δέρμα – το μεγαλύτερο όργανο του σώματος).

Σε αυτό το σημείο μπορείτε να παίξετε με τους μαθητές σας τις κάρτες αντιστοίχισης «Όλα όσα θέλετε να μάθετε για τα όργανα» ζητώντας τους να αντιστοιχίσουν κάθε όργανο στην περιγραφή του. Εναλλακτικά, μπορείτε να κάνετε τη δραστηριότητα, χρησιμοποιώντας τις εικόνες και τις περιγραφές σε αυτή και την επόμενη διαφάνεια (5&6).

Πιθανή ανάγκη επεξήγησης: Ερυθρά αιμοσφαίρια = Τα κύτταρα που παράγουν το αίμα για τον οργανισμό μας.

ΜΥΕΛΟΣ ΤΩΝ ΟΣΤΩΝ

ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

Ρωτήστε τους μαθητές πού νομίζουν πως βρίσκεται ο μυελός των οστών στο ανθρώπινο σώμα.

Περισσότερες πληροφορίες

Το ανθρώπινο σώμα έχει περισσότερα από 200 οστά. Τα οστά μας επιτελούν πολύ σημαντικές λειτουργίες, από το να στηρίζουν το σώμα μέχρι το να προστατεύουν τα όργανα και να επιτρέπουν την κίνηση.

Περιέχουν επίσης μυελό που έχει την πολύ σημαντική αποστολή να παράγει αιμοσφαίρια.

Ο μυελός βρίσκεται κυρίως στα επίπεδα οστά, όπως στη λεκάνη, στο στέρνο, στο κρανίο, στα πλευρά, στους σπονδύλους και στις ωμοπλάτες. Βρίσκεται επίσης στο άκρο του βραχίονα (το βραχιόνιο οστό) και στο μηριαίο οστό.

Ξέρεις ότι...

Όταν γεννιόμαστε έχουμε 300 οστά, τα οποία σταδιακά «ενώνονται» όσο μεγαλώνουμε;

ΠΝΕΥΜΟΝΕΣ

ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

Ρωτήστε τους μαθητές σας πού νομίζουν πως βρίσκονται οι πνεύμονες στο ανθρώπινο σώμα.

Περισσότερες πληροφορίες

Οι πνεύμονες είναι ένα ζευγάρι σπογγοειδών οργάνων γεμάτων με αέρα, που βρίσκονται στο στήθος και προστατεύονται από το θωρακικό τοίχωμα.

Εργάζονται διαρκώς για να φέρνουν το οξυγόνο στο αίμα και να διώχνουν βλαβερά αέρια όπως το διοξείδιο του άνθρακα.

Ο αέρας μπαίνει στους πνεύμονες μέσω ενός οστέινου αγωγού που αποκαλείται τραχεία.

Ο αριστερός πνεύμονας είναι ελάχιστα πιο μικρός από τον δεξιό. Αυτό αφήνει λίγο παραπάνω χώρο στο στήθος σας για την καρδιά σας.

Νιώστε τους πνεύμονές σας!

Βάλτε τα χέρια σας στο στήθος και αναπνεύστε βαθιά. Θα πρέπει να νιώσετε το στήθος σας να γίνεται λίγο μεγαλύτερο. Αμέσως μετά, εκπνεύστε και θα νιώσετε το στήθος σας στο κανονικό του μέγεθος.

ΗΠΑΡ (ΣΥΚΩΤΙ)

ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

Ρωτήστε τους μαθητές σας πού νομίζουν πως βρίσκεται το ήπαρ στο ανθρώπινο σώμα (δεξί μέρος της κοιλιάς).

Περισσότερες πληροφορίες

Το ήπαρ είναι το μεγαλύτερο εσωτερικό όργανο. Με καφεκόκκινο χρώμα, έχει λαστιχένια υφή και βρίσκεται στη δεξιά πλευρά της κοιλιάς, προστατευμένο από το θωρακικό τοίχωμα.

Κάθε σπονδυλωτό ζώο (δηλαδή, με ραχοκοκαλιά) έχει ήπαρ.

Το ήπαρ συνεργάζεται με τα σπλάχνα και το πάγκρεας για να χωνέψει, να απορροφήσει και να επεξεργαστεί την τροφή.

Οι τρεις βασικές εργασίες του είναι ο καθαρισμός του αίματος, η έκκριση χολής (που βοηθάει στη διάσπαση της τροφής) και η αποθήκευση ενέργειας.

Ξέρεις ότι...

Το ήπαρ έχει τη μοναδική ιδιότητα να ξαναγεννιέται (ο μύθος του Προμηθέα); Ένα τέταρτο του ήπατος μπορεί να «επανέλθει» στο αρχικό του μέγεθος (αντικαθιστώντας τα κύτταρά του με άλλου είδους ιστό).

ΜΑΤΙ (ΟΦΘΑΛΜΟΣ)

ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

Περισσότερες πληροφορίες

Το μάτι αποτελείται από πολλά διαφορετικά μέρη, τα οποία συνεργάζονται για να μας βοηθούν να βλέπουμε τον κόσμο.

Στα μέρη του ματιού περιλαμβάνονται:

- Ο αμφιβληστροειδής, δηλαδή η επιφάνεια του βολβού που αποτελείται από ειδικά κύτταρα τα οποία ανιχνεύουν το φως και στέλνουν μηνύματα στον εγκέφαλο που μας επιτρέπουν να βλέπουμε.
- Ο κερατοειδής χιτώνας (σκεφτείτε τον σαν το «παράθυρο» του ματιού). Είναι ο καθαρός ιστός στο μπροστινό μέρος του ματιού, που αφήνει το φως να μπει (είναι το μέρος του ματιού σας που μπορείτε να αγγίξετε).
- Η κόρη, που μοιάζει με μαύρη κουκκίδα, αλλά στην πραγματικότητα είναι μια οπή μέσα από την οποία το φως, που εισήλθε από τον κερατοειδή χιτώνα, μπαίνει στο μάτι.

Ξέρεις ότι...

Τα κύτταρα του ματιού έχουν πολλά διαφορετικά σχήματα; Αυτά με το επίμηκες σχήμα μάς επιτρέπουν να βλέπουμε σχήματα, ενώ αυτά σε σχήμα κώνου μάς επιτρέπουν να βλέπουμε χρώματα.

ΛΕΠΤΟ ΕΝΤΕΡΟ

ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

Ρωτήστε τους μαθητές σας πού νομίζουν πως βρίσκεται το λεπτό έντερο στο ανθρώπινο σώμα.

Περισσότερες πληροφορίες

Τα σπλάχνα είναι μέρος του πεπτικού συστήματος. Αποτελούνται από το λεπτό έντερο και το παχύ έντερο.

Το λεπτό έντερο είναι ένας μακρύς και περιελισσόμενος αγωγός στην κοιλιακή χώρα που μεταφέρει τροφή από το στομάχι στο παχύ έντερο. Πήρε το όνομά του από το λεπτό του σχήμα και τη μικρή του διάμετρο: είναι πολύ μακρύ, αλλά διπλωμένο. Το λεπτό έντερο φιλοξενεί το μεγαλύτερο μέρος της πέψης και εκεί είναι που τα θρεπτικά συστατικά από τις τροφές απορροφούνται από το σώμα. Η τροφή περνάει μέχρι και τέσσερις ώρες στο λεπτό έντερο, ενόσω τα θρεπτικά συστατικά διοχετεύονται στο αίμα.

Ξέρεις ότι...

Το λεπτό έντερο αποτελείται από τρία διαφορετικά μέρη, τον ειλεό, τη νήστιδα και τον δωδεκαδάχτυλο;

ΚΑΡΔΙΑ

ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

Ρωτήστε τους μαθητές σας πού νομίζουν πως βρίσκεται η καρδιά στο ανθρώπινο σώμα.

Περισσότερες πληροφορίες

Η καρδιά βρίσκεται στο στήθος, ανάμεσα στους πνεύμονες, αλλά ελαφρώς πιο αριστερά. Όπως και οι πνεύμονες, έτσι και η καρδιά προστατεύεται από το θωρακικό τοίχωμα.

Μια μέση καρδιά έχει μέγεθος γροθιάς και μπορεί να στέλνει 5 έως 7 λίτρα αίμα το λεπτό. Τα αιμοφόρα αγγεία μαζί με την καρδιά συνιστούν το κυκλοφορικό σύστημα του σώματος, που έχει τη σημαντική αποστολή να κρατάει το αίμα σε ροή.

Ξέρεις ότι...

Κατά μέσο όρο, η καρδιά ενός άντρα είναι λίγο πιο βαριά από μιας γυναίκας, αλλά κάποιες γυναικείες καρδιές χτυπούν πιο γρήγορα από αυτές των ανδρών;

ΝΕΦΡΟΣ

ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

Ρωτήστε τους μαθητές σας πού νομίζουν πως βρίσκονται οι νεφροί στο ανθρώπινο σώμα.

Περισσότερες πληροφορίες

Αυτά τα όργανα που έχουν σχήμα φασολιού βρίσκονται στο σώμα μας σε ζευγάρια κοντά στην πλάτη, στο πάνω μέρος της κοιλιάς (που ονομάζεται κοιλιακή χώρα). Είναι λίγο πιο μεγάλα από μια γροθιά και κάνουν ένα σωρό πράγματα, με πιο σημαντική δουλειά το καθάρισμα του αίματος από ακαθαρσίες, τις οποίες μετατρέπουν σε ούρα. Επίσης, οι νεφροί παράγουν μια ορμόνη που δίνει εντολή στο σώμα να παράγει ερυθρά αιμοσφαίρια.

Αν και συνήθως το σώμα μας έχει δύο νεφρούς, κάποιοι άνθρωποι έχουν μόνο έναν. Αυτό μπορεί να οφείλεται σε πολλούς λόγους: μπορεί να γεννήθηκαν μόνο με έναν, μπορεί ένας από τους δύο νεφρούς να έπαψε να λειτουργεί ή μπορεί να δώρισαν τον έναν από τους δύο σε κάποιον άλλο.

ΠΑΓΚΡΕΑΣ

ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

Ρωτήστε τους μαθητές σας πού νομίζουν πως βρίσκεται το πάγκρεας στο ανθρώπινο σώμα.

Περισσότερες πληροφορίες

Το πάγκρεας βρίσκεται στο πάνω μέρος της κοιλιάς (κοιλιακής χώρας). Βρίσκεται πίσω από το στομάχι και μπροστά από τη σπονδυλική στήλη. Έχει μήκος περίπου 15 εκ. και περιβάλλεται από άλλα όργανα, όπως το ήπαρ και το λεπτό έντερο.

Το πάγκρεας είναι σημαντικό για τη χώνεψη. Όταν το φαγητό μπαίνει στο στομάχι, το πάγκρεας απελευθερώνει ειδικές εκκρίσεις που στέλνονται στο λεπτό έντερο για να το βοηθήσουν να διασπάσει την τροφή.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΔΩΡΕΑ ΟΡΓΑΝΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

Εξηγήστε πώς μερικές φορές τα όργανα ενός ανθρώπου μπορεί να σταματήσουν να λειτουργούν σωστά ή και εντελώς.

(Οι διαφάνειες 15 & 16 πάνε μαζί, για αυτό έχουν την ίδια περιγραφή).

Ένα όργανο που δεν κάνει τη δουλειά του μπορεί να δημιουργήσει πολλά διαφορετικά προβλήματα.

- Για παράδειγμα, αν τα μάτια ενός ανθρώπου δεν δουλεύουν σωστά, μπορεί η όρασή του να επιβαρυνθεί ή να χαθεί εντελώς.
- Ή αν οι νεφροί ενός ανθρώπου δεν κάνουν τη δουλειά τους, τότε το αίμα του δεν θα καθαρίζεται. Μπορεί να συγκεντρωθεί στο σώμα περιττό υγρό ή βλαβερές ουσίες, που μπορεί να προκαλέσουν αδυναμία.
- Αν ο μυελός των οστών ενός ατόμου δεν παράγει τα σωστά αιμοσφαίρια, το αίμα του δεν θα μπορεί να κάνει τις σημαντικές του δουλειές, όπως το να μεταφέρει οξυγόνο και ενέργεια σε όλο το σώμα ή να το βοηθάει να καταπολεμά τις ασθένειες.

ΟΡΙΣΜΟΣ ΜΕΤΑΜΟΣΧΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

Εξηγήστε πως μερικές φορές τα όργανα ενός ανθρώπου μπορεί να σταματήσουν να λειτουργούν σωστά ή και εντελώς.

Ένα όργανο που δεν κάνει τη δουλειά του μπορεί να δημιουργήσει πολλά διαφορετικά προβλήματα.

- Για παράδειγμα, αν τα μάτια ενός ανθρώπου δεν δουλεύουν σωστά, μπορεί η όρασή του να επιβαρυνθεί ή να χαθεί εντελώς.
- Ή αν οι νεφροί ενός ανθρώπου δεν κάνουν τη δουλειά τους, τότε το αίμα του δεν θα καθαρίζεται. Μπορεί να συγκεντρωθεί στο σώμα περιττό υγρό ή βλαβερές ουσίες, που μπορεί να προκαλέσουν αδυναμία.
- Αν ο μυελός των οστών ενός ατόμου δεν παράγει τα σωστά αιμοσφαίρια, το αίμα του δεν θα μπορεί να κάνει τις σημαντικές του δουλειές, όπως το να μεταφέρει οξυγόνο και ενέργεια σε όλο το σώμα ή να το βοηθάει να καταπολεμά τις ασθένειες.

ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΔΩΡΕΑ ΟΡΓΑΝΩΝ

Εξηγήστε πως όλα τα όργανα για τα οποία μάθαμε σήμερα μπορούν να προσφερθούν από το ένα άτομο στο άλλο.

Ένα άτομο μπορεί να συμφωνήσει να προσφέρει τα όργανά του όταν πια δεν θα βρίσκεται εν ζωή, αλλά υπάρχουν και κάποια όργανα που μπορούν να προσφερθούν και όταν το άτομο βρίσκεται εν ζωή.

Ρωτήστε τους μαθητές σας ποια νομίζουν πως είναι τα όργανα που μπορούν να προσφερθούν από ζώντα δότη. Κάντε κλικ στην επόμενη διαφάνεια για να αποκαλύψετε την απάντηση (μυελός των οστών, ήπαρ, νεφροί).

ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΔΩΡΕΑ ΟΡΓΑΝΩΝ ΕΝ ΖΩΗ

Θυμάστε αυτό που δεν ταίριαζε με τα υπόλοιπα, τον μυελό των οστών; Αν ένα άτομο που βρίσκεται εν ζωή θέλει να γίνει δωρητής μυελού των οστών, υπάρχει ένα ειδικό μητρώο όπου μπορεί να γραφτεί.

Μέρος του ήπατος (δηλαδή του συκωτιού) κάποιου μπορεί επίσης να δωριστεί – θυμηθείτε πως το ήπαρ έχει τη δυνατότητα να ξαναμεγαλώνει. Ακόμα και το ένα τέταρτο του ήπατος μπορεί να «επανέλθει» στο αρχικό του μέγεθος. Αυτό σημαίνει πως ακόμα κι ένα μικρό κομματάκι ενός υγιούς ήπατος μπορεί να εξελιχθεί σε ένα κανονικό υγιές ήπαρ για τον άνθρωπο που θα λάβει τη δωρεά (ο λήπτης). Άλλωστε, και το ήπαρ του δωρητή θα ξαναμεγαλώσει κι αυτό.

ΔΙΑΒΑΣΤΕ ΤΗΝ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΚΑΙ ΚΑΝΤΕ ΤΙΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

Αφηγηθείτε την ιστορία του Σταμάτη στους μαθητές σας και κάντε τους τις εξής ερωτήσεις:

1. Ποιο όργανο χρειάζεται ο Σταμάτης;
2. Πώς μπορεί η δωρεά ενός οργάνου να βελτιώσει τη ζωή του Σταμάτη; (Σκεφτείτε τι θα μπορεί να κάνει που δεν μπορούσε να κάνει νωρίτερα.)
3. Πώς νομίζετε πως θα ένιωθε ο Σταμάτης αν του προσφερόταν ένα μόσχευμα;

Σημείωση: Ο Σταμάτης (όπως και όλοι όσοι αναφέρονται στις κάρτες πιθανών σεναρίων) είναι ένα φανταστικό πρόσωπο. Ωστόσο, οι εμπειρίες και τα συμπτώματα που περιγράφονται ισχύουν για πολλούς ανθρώπους που βρίσκονται σε αναμονή κάποιου μοσχεύματος.

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Ζητήστε από τους μαθητές να απαντήσουν σε ένα χαρτί όσο το δυνατόν πιο απλά στις παραπάνω ερωτήσεις.

Πιθανές απαντήσεις 2:

Γιατί βοηθούν άλλους ανθρώπους.

Γιατί αποκαθιστούν τις λειτουργίες του σώματος.

Γιατί όταν φεύγουμε από τη ζωή δεν τα χρειαζόμαστε και έτσι σώζουμε ζωές.

ΤΕΛΟΣ ΜΕ ΠΑΡΑΚΙΝΗΣΗ ΝΑ ΣΥΖΗΤΗΣΟΥΝ Ο,ΤΙ ΕΜΑΘΑΝ ΜΕ ΓΟΝΕΙΣ

Μιλήστε στην οικογένειά σας για τα όσα μάθατε.

Εξηγήστε πώς μια συζήτηση με την οικογένεια σχετικά με τη δωρεά οργάνων είναι σημαντική
– είναι ένας καλός τρόπος να σιγουρευτείτε πως η οικογένειά σας γνωρίζει τις απόψεις σας και πως εσείς γνωρίζετε τις δικές τους.

ΣΥΧΝΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΜΕΤΑΜΟΣΧΕΥΣΕΙΣ ΚΑΙ ΤΗ ΔΩΡΕΑ ΟΡΓΑΝΩΝ (ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ)

1. ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΤΟ ΜΟΣΧΕΥΜΑ:

Οι γιατροί μερικές φορές προχωρούν σε μια ειδική εγχείρηση που ονομάζεται μεταμόσχευση οργάνου. Αυτό συμβαίνει όταν οι γιατροί αντικαθιστούν ένα όργανο, που έπαψε να λειτουργεί ή που έχει υποστεί ζημιά, με ένα πιο υγιές. Για να γίνει αυτό, πρέπει κάποια όργανα να δοθούν ή να προσφερθούν από δωρητές οργάνων.

2. ΤΙ ΕΙΝΑΙ Η ΔΩΡΕΑ ΟΡΓΑΝΩΝ:

Η δωρεά οργάνων είναι η πράξη κατά την οποία χαρίζουμε ένα υγιές όργανο (όπως έναν πνεύμονα) ή ιστό (όπως το δέρμα) για να βοηθήσουμε κάποιον που το χρειάζεται.

3. ΠΟΙΟΣ ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΓΙΝΕΙ ΔΩΡΗΤΗΣ ΟΡΓΑΝΩΝ:

Οποιοσδήποτε ενήλικας μπορεί να γραφτεί στο Εθνικό Μητρώο Δωρεάς Ιστών και Οργάνων του ΕΟΜ. Δεν υπάρχει όριο ηλικίας, ενώ μπορεί να γίνουν δωρητές ακόμη και άτομα που πάσχουν από κάποια ασθένεια ή μακροχρόνια νόσο. Εξειδικευμένοι επαγγελματίες υγείας αποφασίζουν για κάθε περίπτωση ξεχωριστά, αν τα όργανα ή οι ιστοί ενός ατόμου είναι κατάλληλα για δωρεά.

4. ΓΙΑΤΙ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΜΟΙΡΑΣΤΩ ΤΗΝ ΑΠΟΦΑΣΗ ΜΟΥ ΜΕ ΤΗΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΜΟΥ:

Αν χάσεις τη ζωή σου σε συνθήκες υπό τις οποίες μπορείς να γίνεις δωρητής οργάνων, η οικογένειά σου θα ερωτηθεί για το ενδεχόμενο δωρεάς. Γι' αυτό και είναι τόσο σημαντικό να συζητήσεις την επιλογή σου με την οικογένειά σου, όποια απόφαση και αν πάρεις – για να είσαι σίγουρος πως θα γίνει σεβαστή η επιθυμία σου.

5. ΓΙΑ ΠΟΙΑ ΟΡΓΑΝΑ ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΓΙΝΕΙ ΔΩΡΕΑ:

Καρδιά, πνεύμονες, νεφροί, συκώτι, μάτια (ο κερατοειδής χιτώνας), λεπτό έντερο, δέρμα, οστά.

6. ΑΝ ΕΙΣΑΙ ΔΩΡΗΤΗΣ ΟΡΓΑΝΩΝ ΧΡΕΙΑΖΕΤΑΙ ΝΑ ΔΩΡΙΣΕΙΣ ΟΛΑ ΣΟΥ ΤΑ ΟΡΓΑΝΑ:

Η επιλογή είναι δική σου. Μπορείς να επιλέξεις να δωρίσεις κάποια συγκεκριμένα όργανα, αλλά όχι όλα.

7. ΥΠΟΣΤΗΡΙΖΕΙ Η ΘΡΗΣΚΕΙΑ ΜΟΥ ΤΗ ΔΩΡΕΑ ΟΡΓΑΝΩΝ:

Οι περισσότερες θρησκείες, όπως και η Ορθόδοξη Εκκλησία, υποστηρίζουν τις βασικές αρχές της δωρεάς οργάνων και κατανοούν πως η δωρεά οργάνων είναι θέμα ατομικής επιλογής.

8. ΤΙ ΠΡΟΒΛΕΠΕΙ Ο ΝΟΜΟΣ ΓΙΑ ΤΗ ΔΩΡΕΑ ΟΡΓΑΝΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΣΗΜΕΡΑ:

Για να δωρίσει κάποιος τα όργανά του μετά θάνατον, θα πρέπει να το έχει δηλώσει εκ των προτέρων στον ΕΟΜ, δηλαδή να έχει εγγραφεί στο Εθνικό Μητρώο Δωρητών και να έχει την Κάρτα Δωρητή. Αν δεν είχε δηλώσει Δωρητής, τότε ζητείται η συναίνεση της οικογένειάς του.

Μια συζήτηση με την οικογένειά σου θα εξασφαλίσει πως η επιλογή σου θα γίνει σεβαστή.

Η κάρτα δωρητή μπορεί ανά πάσα στιγμή να αναιρεθεί, εάν ο δωρητής αλλάξει γνώμη.

Αν κάποιος άνθρωπος δεν επιθυμεί να γίνει δωρητής οργάνων μετά θάνατον και θέλει να είναι σίγουρος γι' αυτό, τότε μπορεί να εγγραφεί στο Μητρώο Αρνητών της Δωρεάς, που τηρείται και αυτό στον ΕΟΜ.

Δότες εν ζωή μπορούν να γίνουν οι κοντινοί συγγενείς ή οι σύζυγοι των ασθενών ή ακόμα και ένας καλός φίλος του ασθενή που θέλει να τον βοηθήσει να ζήσει.

9. ΓΙΑΤΙ ΝΑ ΓΙΝΩ ΔΩΡΗΤΗΣ:

Η δωρεά οργάνων σώζει και αλλάζει τη ζωή χιλιάδων ατόμων κάθε χρόνο σε όλο τον κόσμο. Αλλά ακόμη δεν υπάρχουν αρκετοί δότες οργάνων και ιστών κι έτσι, ως αποτέλεσμα, 1.500 άτομα βρίσκονται σήμερα στην Ελλάδα σε λίστα αναμονής.

10. ΑΝ ΣΥΜΦΩΝΗΣΩ ΝΑ ΓΙΝΩ ΔΟΤΗΣ/ΔΟΤΡΙΑ ΟΡΓΑΝΩΝ ΚΑΙ/Ή ΙΣΤΩΝ, ΘΑ ΠΑΛΕΨΟΥΝ ΟΙ ΓΙΑΤΡΟΙ ΓΙΑ ΝΑ ΣΩΣΟΥΝ ΤΗ ΖΩΗ ΜΟΥ:

Ναι. Οι επαγγελματίες υγείας έχουν κύριο μέλημα να σώσουν τη ζωή σας. Άλλωστε, οι γιατροί των Μονάδων Εντατικής Θεραπείας (ΜΕΘ), όπου νοσηλεύονται διασωληνωμένοι άνθρωποι που μπορεί να γίνουν δότες οργάνων, δεν έχουν καμία σχέση με τους γιατρούς που λαμβάνουν και μεταμοσχεύουν τα όργανα. Κάθε φορά που πιστοποιείται ο θάνατος ενός πιθανού δότη, οι γιατροί των ΜΕΘ ενημερώνουν τον ΕΟΜ και έπειτα διαπιστώνεται αν ο άνθρωπος αυτός ήταν δωρητής οργάνων ή όχι.

11. ΘΑ ΒΕΒΑΙΩΘΟΥΝ ΠΩΣ ΕΙΜΑΙ ΝΕΚΡΟΣ ΠΡΟΤΟΥ ΑΦΑΙΡΕΣΟΥΝ ΤΑ ΟΡΓΑΝΑ ΜΟΥ:

Οι άνθρωποι μπορούν να γίνουν δότες μόνο αφού τρεις διαφορετικοί γιατροί πιστοποιήσουν τον θάνατό τους με εγκεφαλικά κριτήρια.

12. ΜΠΟΡΟΥΝ ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΝΑ ΠΡΟΣΦΕΡΟΥΝ ΟΡΓΑΝΑ ΣΤΟΥΣ ΕΝΗΛΙΚΟΥΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΩΣ:

Κάποια όργανα μπορούν να πάνε από έναν ενήλικα σε ένα παιδί, αλλά κάποια άλλα, όπως η καρδιά και οι πνεύμονες, πρέπει να έχουν συμβατό μέγεθος, συνεπώς ο δότης και ο λήπτης πρέπει να βρίσκονται σε παρόμοιο ηλικιακό φάσμα.

13. ΟΙ ΑΝΘΡΩΠΟΙ ΠΟΥ ΒΡΙΣΚΟΝΤΑΙ ΣΕ ΑΝΑΜΟΝΗ ΜΟΣΧΕΥΜΑΤΟΣ ΓΙΝΟΝΤΑΙ ΠΑΝΤΑ ΛΗΠΤΕΣ;

Δυστυχώς όχι. Σε καθημερινή βάση πεθαίνει κάποιος ασθενής που περιμένει να βρεθεί ένα μόσχευμα. Γι' αυτό είναι σημαντικό να ενημερωθούμε σωστά και να υποστηρίξουμε την ιδέα της δωρεάς οργάνων.

14. ΕΧΩ ΑΚΟΥΣΕΙ ΠΩΣ ΟΙ ΑΝΘΡΩΠΟΙ ΜΠΟΡΟΥΝ ΝΑ ΑΓΟΡΑΖΟΥΝ ΚΑΙ ΝΑ ΠΟΥΛΑΝΕ ΟΡΓΑΝΑ. ΕΙΝΑΙ ΑΛΗΘΕΙΑ;

Αυτό δεν είναι αλήθεια για την Ελλάδα, την Ευρώπη και γενικότερα τα ευνομούμενα κράτη. Οι νόμοι για τις μεταμοσχεύσεις στις χώρες αυτές δεν επιτρέπουν την πώληση ανθρώπινων οργάνων ή ιστών. Μάλιστα, μια μεταμόσχευση είναι τόσο πολύπλοκη ως διαδικασία και απαιτεί τη συνεργασία τόσο πολλών και διαφορετικών ειδικών επιστημόνων, που αποκλείεται να γίνει κρυφά ή παράνομα.

Για να μάθετε περισσότερα για τη Δωρεά Ιστών και
Οργάνων και για τις Μεταμοσχεύσεις, ή ακόμα για
να εγγραφείτε ως Δωρητές, επισκεφτείτε τη σελίδα
του Εθνικού Οργανισμού Μεταμοσχεύσεων
(www.eom.gr)